

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica samarinencii - a V-a după Paști

Astăzi: **Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena**

Grafică realizată de Elena Gheorghiiță

Evanghelia duminicii (Ioan IV, 5-42)

5. Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său;
6. Și era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a așezat lângă fântână și era ca la al șaselea ceas.
7. Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. Iisus i-a zis: Dă-Mi să beau.
8. Căci ucenicii Lui se duseseră în cetate, ca să cumpere merinde.
9. Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă ? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarineni.
10. Iisus a răspuns și i-a zis : Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie.
11. Femeia I-a zis : Doamne, nici găleată nu ai, și fântâna e adâncă, de unde, dar, ai apa cea vie ?
12. Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui ?
13. Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși;
14. Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică.
15. Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez. nici să mai vin aici să scot.

16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.
17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus I-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat,
18. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.
19. Femeia I-a zis : Doamne, văd că Tu ești proroc.
20. Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm.
21. Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.
22. Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuirea din iudei este.
23. Dar vine ceasul și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători Își dorește.
24. Duh este Dumnezeu și cei care I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr.
25. I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se chemă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate.
26. Iisus I-a zis: eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine.
27. Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi, sau: Ce vorbești cu ea ?
28. Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor:
29. Veniți și vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul ?
30. Și au ieșit din cetate și veneau către El.
31. Între timp, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Învățătorule, mănâncă.
32. Iar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o știți.
33. Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva I-a adus cineva să mănânce ?
34. Iisus le-a zis: Mâncarea Mea este să fac voia celui ce M-a trimis pe Mine și să săvârșesc lucrul Lui.
35. Nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele că sunt albe pentru seceriș.
36. Iar cel ce seceră primește plată și adună roade spre viața veșnică, ca să se bucure împreună și cel ce seamănă și cel ce seceră.
37. Căci în aceasta se adevărește cuvântul: Că unul este semănătorul și altul secerătorul.
38. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor.
39. Și mulți samarineni din cetatea aceea au crezut în El, pentru cuvântul femeii care mărturisea: Mi-a spus toate câte am făcut.
40. Deci, după ce au venit la El, samarineni Îl rugau să rămână la ei. Și a rămas acolo două zile.
41. Și cu mult mai mulți au crezut pentru cuvântul Lui,
42. Iar femeii îi ziceau: Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii.

Constantin cel Mare - primul pas al recunoașterii creștinismului

Devenit simpatizant al creștinismului în anul 312, oficializând în Imperiu religia creștină în anul 313, prezidând Primul Sinod Ecumenic de la Niceea din anul 325, sprijinind deschis creștinismul și implicându-se în apărarea unității Bisericii, renunțând el însuși la o serie de rituri și practici antice sau integrându-le spiritului creștin, Constantinus I a împlinit ceea ce istoricul german Paul Egon Hübner numea „conjunția” dintre aportul propriu-zis antic (greco-roman) și cel creștin, deschizând astfel drumul unei noi ere.

Rolul important pe care l-a avut împăratul Constantin cel Mare în propovăduirea creștinismului nu poate fi redus la simpla relatare a luptei pe care a câștigat-o cu ajutorul Sfintei Cruci. Nici menționarea faptului că s-a lepădat de legea păgână pentru a urma calea arătată de Dumnezeu nu poate fi suficientă pentru a măsura impactul pe termen lung pe care l-au avut faptele sale. Activitățile sale în direcția creștinismului sunt bine cunoscute și de aceea nu vom insista asupra lor. Mai important ni se pare să urmărim evoluția fenomenului creștin declanșat de Constantin cel Mare, atât în timpul său, cât și după aceea.

Așa cum au observat învățații, spre deosebire de multe dintre religiile civice ale Antichității clasice, creștinismul a fost religie ale cărei dogme conservate în cărțile sfinte (Evanghelia) evocau în ultimă instanță o istorie sacră, respectiv istoria intervenției lui Dumnezeu în timpul real; prin urmare, credința perioadei în discuție propunea o teologie a istoriei, al cărei fundament îl constituia ideea de mântuire.

În atmosfera spirituală dominată de conceptul de Dumnezeu și de ideea salvării ce caracteriza societatea păgână și creștină a Antichității târzii, și-au făcut loc treptat o morală și o antropologie dominate de valori altădată neglijate sau desconsiderate – respectul față de trup, văzut ca simbol al virtuții, în el punându-se în lucrare înfrânarea, virginitatea și celibatul ca „paradigme ale mântuirii”, atracția către trăirea ascetică privită ca formă supremă de detașare de ispitele lumii și de căutare a lui Dumnezeu, dar și ca o nouă formă de „eroism” de luptă cu sine însuși, o morală familială mai riguroasă și un sentiment mai puternic al solidarității familiale, incluzând, deopotrivă, pe vii și pe morți. Din această perspectivă, penitența devine model de sfințenie, iar sfârșitul „creștinesc” mijloc de dobândire mântuirii.

Paralel cu răspândirea creștinismului pe diferite paliere ale societății, începând din veacul al IV-lea s-a petrecut un fenomen de convertire de-o amploare pe care religiozitatea antică n-a mai cunoscut-o, anume expansiunea creștinismului în afara hotarelor statului roman, o dată cu succesul misiunilor individuale sau a celor promovate de autoritatea laică sau bisericească printre neamurile situate dincolo de granițe și câștigarea acestora pentru viața în Hristos. Acest progres al

creștinismului a generat conștiința unei noi unități – cea a comuniunii „întru Hristos”.

Repere cronologice în evoluția antică a creștinismului:

1) Secolul al IV-lea poate fi socotit „un secol al dualismului religios”. El a început sub semnul păgânismului intransigent, materializat în persecuții și a sfârșit sub zodia creștinismului triumfător, concretizat în impunerea noii religii ca religie de stat prin edictul din 28 februarie 380.

2) Secolul al V-lea. În acest interval, păgânismul rezista încă în multe provincii și orașe, domina zonele rustice extrem de conservatoare, dar nu e mai puțin adevărat că, sub povara măsurilor legislative și ca urmare a actelor violente de distrugere a templelor și a altarelor păgâne, dar și a acțiunilor de „creștinare” a vechilor tradiții și sărbători, concomitent cu instalarea de biserici creștine în vechile sanctuare și progresul evanghelizării, pozițiile sale s-au restrâns.

3) Secolul al VI-lea, mai cu seamă în vremea Împăratului Iustinian I, cunoaște măsuri legislative și acțiuni misionare care urmăreau extirparea rămășițelor păgânismului din Imperiul roman. Astfel, constituția din anul 528, desemna creștinismul ortodox ca unica religie în stat, ceea ce a avut ca efect direct suprimarea păgânismului.

O privire de ansamblu asupra istoriei credinței creștine va sublinia întotdeauna importanța împăratului Constantin I în contextul istoric al începuturilor creștinismului. Ținând cont de această fundamentală contribuție pentru afirmarea și răspândirea creștinismului, Biserica ortodoxă l-a numit „sfânt”, împreună cu mama sa, împărăteasa Elena, pentru a le acorda meritele cuvenite în proclamarea creștinismului. Așa cum într-o călătorie, cel mai important este primul pas, tot astfel inițiativa constantiniană reprezintă primul pas în evoluția unei religii care va cuprinde întreaga lume și va juca un rol determinant în istoria umanității.

Anca Voicu

Doriți să vă clarificați o problemă de credință ?

Orice întrebare sau nelămurire pe care o aveți cu privire la diversele aspecte ale vieții noastre duhovnicești poate găsi un răspuns ziditor !

Așteptăm sugestiile și întrebările dumneavoastră în cutia ce se află lângă pangarul parohiei, iar răspunsul autorizat nu va întârzia !

„Rețetar” de rugăciune

Ce este de fapt rugăciunea ? Rugăciunea este o vorbire a omului cu Dumnezeu. Cine se roagă vorbește cu Dumnezeu, cu Sfinții, cu îngerii, cu Maica Domnului, de fapt, omul își înalță mintea către Dumnezeu pentru a se umple de bunătățile divine.

Care este cea mai mare faptă din lume? Rugăciunea este fapta cea mai mare a lumii, căci ea este cauza tuturor bunătăților din lume. Sfinții au ajuns sfinți prin rugăciune noi îi putem imita.

Rugăciunea este urcarea și această urcare se face pe 7 trepte până se ajunge la cer:

1. rugăciunea limbii, a gurii, a glasului;
2. rugăciunea minții, aceasta o numesc Sfinții Părinți, rugăciunea “cu un picior” sau “zbor cu o singură aripă”, când se spune rugăciunea „*Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul !*” cu limba, dar se înțelege și cu mintea;
3. rugăciunea inimii, când se unește mintea cu inima în rugăciune;
4. rugăciunea văzătoare care poate face sufletul să vadă un alt suflet sau chiar îngerii;
5. rugăciunea de sine mișcătoare, care ne aduce descoperiri dumnezeiești, deoarece inima se roagă permanent și când dormi și când vorbești și când mănânci și când călătorești;
6. rugăciunea în extaz sau în uimire, cu alte cuvinte când un om este răpit cu mintea în cer;
7. rugăciunea contemplativă, aceasta este rugăciunea duhovnicească și pe aceasta a avut-o Sfântul Apostol Pavel, că ea este mai presus de hotarele rugăciunii, ea se numește vedere duhovnicească și aceasta îl face pe om să zică precum Pavel: „În trup sau în afara trupului, Dumnezeu știe!”

Sfântul Apostol Pavel spunea: „Aduceți Domnului rugăciunile voastre”, „Rugați-vă neîncetat!”, „Faceți cereri, mulțumiri!” Există o mare varietate de rugăciuni: de la binecunoscuta rugăciune isihastă (sau rugăciunea inimii: „*Doamne Iisus Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul !*”) și *Tatăl nostru* sau *Crezul*, la rugăciunile cu un anumit specific sau îndreptate spre Sfinți. În general, primele rugăciuni din orice carte de rugăciune sunt rugăciunile începătoare: *Împărate Ceresc*, *Prea Sfântă Treime și Tatăl nostru*. Prin invocarea directă a Duhului Sfânt, prin cererile adresate Preasfintei Treimi, dar și prin punerea noastră în ipostaza de fii ai Tatălui Ceresc, aceste rugăciuni au menirea de a pregăti sufletul creștinului pentru rugăciunea propriu-zisă.

În perioada pascală Rugăciunile începătoare se rostesc astfel: în *Săptămâna Luminată* ele pot fi înlocuite cu imnul pascal *Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le* – rostit de 3 ori. După *Săptămâna Luminată*, de la Duminica Tomii și până la Înălțarea Domnului, invocarea Duhului Sfânt (rugăciunea *Împărate Ceresc*) este înlocuită cu imnul pascal.

Rugăciunea *Împărate Ceresc* se va rosti începând cu Pogorârea Duhului Sfânt.

Dator este creștinul a se îngriji de rugăciune în primul rând dimineața, când pune înaintea Domnului toate gândurile și planurile sale. Următoarele popasuri de rugăciune peste zi ar fi: înainte și după fiecare masă, la începutul și la sfârșitul lucrului, dar și ori de câte ori mintea este îndemnată spre păcat. La încheierea zilei, rugăciunile de seară au un scop precis: pentru a mulțumi lui Dumnezeu pentru împlinirile și realizările de peste zi și pentru a cere iertare pentru greșelile făcute. De aceea, în cadrul rugăciunilor de seară este invocată mijlocirea Maicii Domnului, a sfinților, dar și a Îngerului Păzitor, care are grijă de sufletul nostru cât dormim.

Mai există rugăciuni pentru fiecare zi din săptămână și rugăciuni la felurite trebuințe, rugăciuni la sărbători mai importante sau rugăciuni specifice pentru spovedanie, pentru Sfânta Împărtășanie sau atunci când credinciosul merge la biserică.

În funcție de persoanele care săvârșesc rugăciunea se impune o diferențiere a rugăciunii: rugăciunea particulară – cea făcută de credincios singur sau împreună cu alți credincioși și rugăciunea publică, cea făcută în cadrul cultului Bisericii.

După *Învățătura de credință creștin ortodoxă*, rugăciunea este de 3 feluri:

1. rugăciunea care are drept scop să laude pe Dumnezeu,
2. să-I mulțumească și
3. să-I ceară ceva ori să-l îmblânzească: „*Pre Tine Te laudă, pre Tine Te cuvântăm, Ție îți mulțumim Doamne și ne rugăm Ție, Dumnezeul nostru*”.

Care sunt foloasele rugăciunii și când se împlinesc mai repede rugăciunile noastre? Prin rugăciune se poate dobândi de la Dumnezeu orice; Dumnezeu însă nu împlinește întotdeauna și numaidecât rugăciunea noastră. Totuși El devine sensibil la rugăciunile noastre atunci când:

1. sunt însoțite de fapte bune și post;
2. chemăm mijlocirea Sfinților și
3. când sunt făcute de mai mulți împreună.

Ca să fie bineprimită la Dumnezeu, rugăciunea personală trebuie:

- să fie făcută în numele Mântuitorului nostru Iisus Hristos;
- să fie rostită cu mintea întreagă și cu evlavie
- să fie făcută cu stăruință
- să fie cu inima curată
- să fie făcută cu credință neclintită în ajutorul lui Dumnezeu
- să fie făcută cu smerenie
- să fie făcută supunându-ne vocii lui Dumnezeu, adică să lăsăm în grija lui împlinirea rugăciunilor noastre.

Anca-Mihaela Fasolă

Cuvânt la Evanghelia Duminicii - Arhim. Teofil Părăian -

Sfântul Apostol Pavel, în *Epistola a doua către Corinteni*, scrie – și către noi scrie – să se cerceteze fiecare dacă este în credință. Cum să ne cercetăm dacă suntem în credință ? Să vedem dacă facem faptele necredinței. Sfântul Apostol Iacob spune: *“Căci precum timpul fără de suflet mort este, astfel și credința fără de fapte, moartă este”* (Iacov 2, 26). Deci, dacă facem fapte de credință: dacă ne rugăm dimineața și seara și la masă, dacă ne rugăm cu rugăciunea îndesită zicând: *“Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu miluiește-mă pe mine păcătosul!”*, dacă spunem mereu rugăciuni în mintea noastră, dacă ne păzim mintea prin rugăciune, înseamnă că credem. Dacă postim în zilele de post, înseamnă că credem. Dacă mergem la biserică în zilele de duminică și de sărbătoare înseamnă că credem. Dacă înlăturăm din sufletul nostru ceea ce nu vrea Dumnezeu să fie în viața noastră, toate răutățile în orice chip ar fi: și ură și mânie și gândul de răzbunare și porniri spre dușmănie și pomenirea răului și atâtea și atâtea chipuri ale răutății; dacă le scoatem din sufletul nostru și nu le mai vrem, dacă ne împotrivim lor înseamnă că avem credință și avem o credință lucrătoare. Și dacă am ajuns la credința aceea care înseamnă pentru noi și experiență – o întâlnire adevărată cu Domnul Hristos – înseamnă că putem zice și noi, ca femeia samarineancă: *“Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii”*, noi înșine am crezut și am cunoscut, nu mai avem nevoie de un cuvânt de sprijin, ci avem experiența care-i mai mult decât un cuvânt de sprijin al credinței noastre.

Așadar, iubiți credincioși, în ziua aceasta în care am pomenit întâlnirea Domnului Hristos cu femeia samarineancă, să ne gândim ce am face dacă ne-am întâlnit și noi cu Domnul Hristos. Dacă se simte din viața noastră că-L avem pe Domnul Hristos în inima noastră. Dacă se vede din viața noastră că-L avem pe Domnul Hristos și învățătura lui în gândurile noastre. Să ne cercetăm pe noi înșine, să vedem, să vadă și alții, dacă voia noastră este unită cu voia lui Dumnezeu și putem spune și noi, ca și Domnul Hristos: *“Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voiești”* (Matei 26, 39). Dacă suntem oameni de treabă dacă suntem oameni buni, dacă suntem oameni liniștiți, dacă suntem oameni blânzi, dacă suntem oameni smeriți, dacă avem astfel de bunuri în sufletul nostru înseamnă că avem credința aceea unită cu iubirea, și acestea două – credința și iubirea – ne duc aproape de Dumnezeu și ne țin aproape de Dumnezeu. Dar dacă, fiind în biserică sau când mergem acasă începem cuvânt de nemulțumire, de răutate, de împotrivire și nu se cunoaște că am fost la biserică, înseamnă că nu avem destulă credință. De ce ? Pentru că Sfântul Apostol Pavel în *Epistola către Filipeni* scrie: *“Îngăduința voastră să se facă știută tuturor oamenilor”* (Filip 4,

5). Deci toți oamenii să știe că avem îngăduință, toți oamenii să știe că avem credință, toți oamenii să știe că avem smerenie.

Ne apropiem de Sărbătoarea Înălțării Domnului Hristos și atunci vor fi pomenite ultimele cuvinte rostite de Domnul Hristos aici pe pământ, și anume: *“Îmi veți fi Mie martori în Ierusalim, în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului”* (Faptele Apstolilor 1, 8). Și aceasta se potrivește și pentru noi. Că și noi suntem martorii lui Dumnezeu. Și suntem martorii lui Dumnezeu dacă ducem o viață din care să se vadă că știm de femeia samarineacă, că am primit de la Domnul Hristos apa cea vie, că recunoaștem păcatele pe care le-am făcut și vrem să le desființăm. Și atunci suntem cu adevărat martori ai lui Dumnezeu și suntem ca și când am fi fost noi la fantâna lui Iacob, ca și când am fost și noi între cei care au zis: *“Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii”*.

Să fim astfel de martori în împrejurimile în care trăim, între oamenii în care a rânduit Dumnezeu să ne ducem viața; să ne cercetăm pe noi înșine și să ne rugăm lui Dumnezeu ca să ne dea mai multă credință, să ne dea mai multă iubire, să ne ajute să fim și noi mărturisitori cum a fost femeia samarineancă despre care se știe că a murit ca muceniță.

Să-i ajutăm și noi !

**Pentru cei rămași fără agoniseală și fără adăpost
în urma inundațiilor catastrofale
din Lunca și Delta Dunării
organizăm
colecte în bani și materiale de construcții.
În acest scop, adresați-vă la epitropul parohial.**

Publicație editată de parohia TOMA COZMA
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax **211 273**, e-mail: margineanu@mail.dntis.ro
Preot paroh Mihai Mărgineanu – tel. 0742 044 844
Secretar redacție: Vasilica Onofrei – tel. 0741 706 602

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank